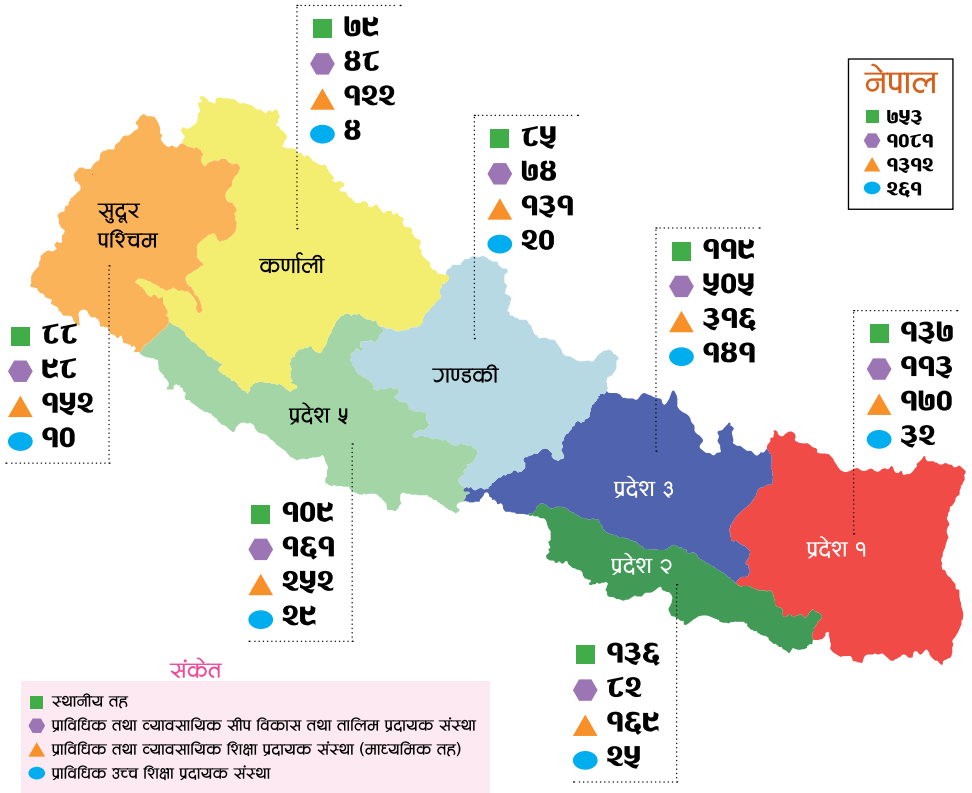

प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र सीप विकास (Technical & Vocational Education and Skills Development-TVESD)

तथ्यगत विवरण (Factsheet), २०७६

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

विषय सन्दर्भ

प्रस्तुत तथ्यगत विवरण (Factsheet), २०७६ मा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र अन्तरगतका निकायहरूसँग सम्बन्धित प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र सीप विकास तथा तालिमका विवरणहरू सार संक्षेप रूपमा समावेश गरिएको छ। यस विवरणमा नेपालको दीर्घकालीन सोच, राष्ट्रिय लक्ष्य, पन्ध्रौं योजनामा शिक्षाको सोच, लक्ष्य र उद्देश्यहरू सहित प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र सीप विकास तथा तालिमका तीनवटा क्षेत्रहरूको विवरण संलग्न गरिएको छ। पहिलो क्षेत्रमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक सीप विकास तथा तालिम, दोस्रोमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा (माध्यमिक तह) र तेस्रोमा प्राविधिक उच्च शिक्षासँग सम्बन्धित तथ्यगत विवरणहरूको संक्षिप्त जानकारी प्रस्तुत गरिएको छ। यो तथ्यगत विवरणमा समाविष्ट विषयवस्तुहरूको सङ्कलन तथा सम्पादन यस मन्त्रालय र अन्तरगतका योजना तथा अनुगमन महाशाखा, व्यावसायिक तालिम प्रवर्धन शाखा, तथ्याङ्क, नीति तथा अनुसन्धान शाखा, विश्व विद्यालय अनुदान आयोग, राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्, शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र, व्यावसायिक शिक्षा तथा तालिम अभिवृद्धि परियोजना-दोस्रो (EVENT-II) र जीवन पर्यन्त सिकाइलाई सीप र ज्ञानका लागि सहयोग कार्यक्रम (SKILLS Programme) लगायतका सम्बद्ध निकायहरूको समन्वय र सहकार्यमा तयार गरिएको छ। यो विवरण तयार पार्ने कार्यमा संलग्न सबैमा हार्दिक धन्यवाद दिँदै सुक्राव र पृष्ठपोषणको अपेक्षा गरिएको छ।

प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा महाशाखा
२०७६, असार

नेपालको २५ वर्षे दीर्घकालीन सोच “समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली”

समुन्नत, स्वाधीन र समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र सहितको समान अवसर प्राप्त, स्वस्थ, शिक्षित, मर्यादित र उच्च जीवनस्तर भएका सुखी नागरिक बसोबास गर्ने मुलुक

वि.सं. २०७२ सम्ममा नेपाललाई विकासशील राष्ट्रमा स्तरोन्नति गर्ने, वि.सं. २०८७ सम्ममा दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्दै मध्यम आयस्तर भएको राष्ट्रमा स्तरोन्नति गर्ने र वि.सं. २१०० सम्ममा समुन्नत राष्ट्रको स्तरमा पुऱ्याउने।

स्रोत: पन्ध्रौं योजना, राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७६

दीर्घकालीन राष्ट्रिय लक्ष्य

समृद्धि (Prosperity)	सुख (Happiness)
१. सर्वसुलभ आधुनिक पूर्वाधार ढवम् सघन अन्तर आबद्धता	१. परिष्कृत तथा मर्यादित जीवन
२. मानव पुँजी निर्माण तथा सम्भावनाको पूर्ण उपयोग	२. सुरक्षित, सञ्चय र न्यायपूर्ण समाज
३. उच्च र दिगो उत्पादन तथा उत्पादकत्व	३. स्वस्थ र सन्तुलित पर्यावरण
४. उच्च र समतामूलक राष्ट्रिय आय	४. सुशासन
	५. सबल लोकतन्त्र
	६. राष्ट्रिय एकता, सुरक्षा र सम्मान

स्रोत: पन्ध्रौं योजना, राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७६

पन्ध्रौं योजनामा शिक्षाको सोच, लक्ष्य र उद्देश्यहरू

सोच: सामाजिक-आर्थिक रूपान्तरणका लागि मानव संसाधनको विकास

लक्ष्य: गुणस्तरीय शिक्षामार्फत सिर्जनशील, दक्ष, प्रतिस्पर्धी, उत्पादनशील र नवप्रवर्तनशील मानव स्रोतको विकास गर्ने।

उद्देश्यहरू:

- सबै बालबालिकालाई प्रारम्भिक बालशिक्षाको अनुभवसहित आधारभूत शिक्षा अनिवार्य तथा निःशुल्क र माध्यमिक शिक्षामा निःशुल्क पहुँच सुनिश्चित गरी शिक्षालाई गुणस्तरीय, जीवनेपयोगी र प्रविधिमैत्री बनाउनु।
- प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक सीप विकासमा समावेशी र समतामूलक पहुँच विस्तार र गुणस्तर सुनिश्चित गर्नु।
- पहुँच र गुणस्तर अभिवृद्धि गरी उच्च शिक्षालाई वैज्ञानिक, नवप्रवर्तनात्मक, अनुसन्धानात्मक, प्रविधिमैत्री र रोजगारमूलक बनाउँदै ज्ञानमा आधारित समाज र अर्थतन्त्र निर्माण गर्नु।
- सबै नागरिकका लागि जीवन पर्यन्त शिक्षाको अवसर सुनिश्चित गर्नु।
- संघीय संरचना अनुरूप सबै तहका शैक्षिक-प्रशासनिक निकाय र शिक्षण संस्थामा सुशासन कायम गर्नु।

१. प्राविधिक तथा व्यावसायिक सीप विकास तथा तालिम

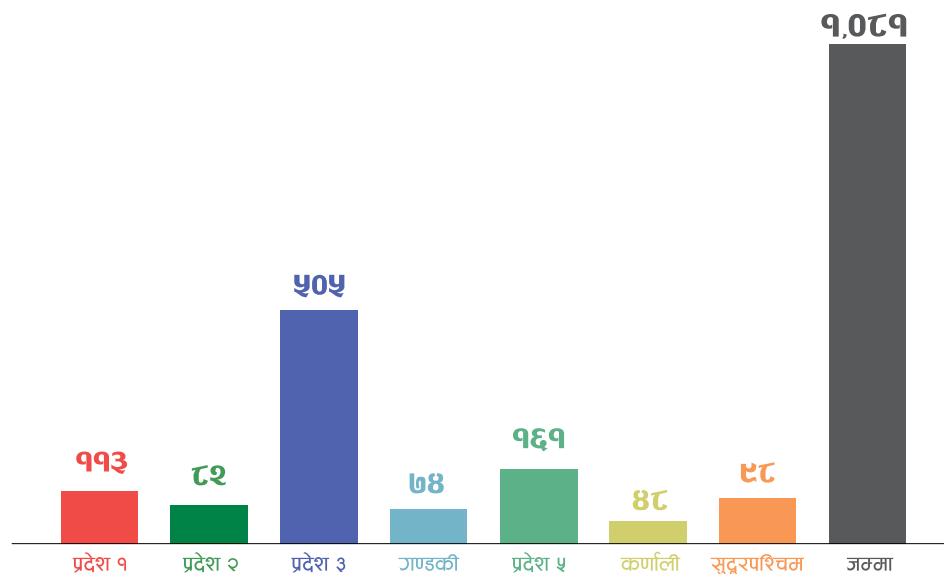
प्रस्तुत तथ्यगत विवरणको पहिलो भागमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक सीप विकास तथा तालिमसम्बन्धी विवरणहरू निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १.१: पाठ्यक्रम र सीप प्रमाणिका, २०७६

क्र.सं.	पाठ्यक्रम तथा सीप प्रमाणिका	सङ्ख्या
१	सीप विकास तालिम (१४० घण्टादेखि ७२२ घण्टासम्म)	१२४
२	प्राविधिक एस.एल. सी. (१८ महिने)	२७
३	डिप्लोमा तथा प्रविणता प्रमाणपत्र तह (३ वर्षे)	४३
४	पेसागत तालिम (१६२६ घण्टा)	२
५	प्राविधिक धार (कक्षा २ देखि १२)	६
६	सीप प्रमाणिका	२२०

स्रोत: शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र (२०७६) र प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद (२०७६)

चित्र १.१: प्राविधिक र व्यावसायिक सीप विकास तथा तालिम प्रदायक संस्थाको प्रदेशगत वितरण, २०७६

स्रोत: प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद (२०७६)

तालिका १.२: सीप परीक्षणमा सहभागी र उत्तीर्ण सङ्ख्या, २०७६

क्र.सं.	तह	२०७४		२०७४ साउनदेखि २०७५ असारसम्म		२०७५ साउनदेखि २०७६ जेठ १५ सम्म		२०७६ जेठ १५ सम्मको जम्मा	
		सहभागी	उत्तीर्ण	सहभागी	उत्तीर्ण	सहभागी	उत्तीर्ण	सहभागी	उत्तीर्ण
१	प्रारम्भिक तह	२०००	७८५३					२०००	७८५३
२	तह एक	३२८२५८	२४४९१७	३८०३७	३७७९०	२३२२२	१७८९१	३८२५८७	२२२६४०
३	तह दुई	४०२२२	१८८९७	६५०९	३४०७	१०३९३	४४६८	५७९२४	२६७७२
४	तह तीन	७०७९	२३४९	१२००	२४७	९३६	२७३	२२१५	२८६९
५	तह चार	४७	३७					४७	३७
	जम्मा	३८४६०६	२७३२५३	४५७४६	४१३६६	३४६२९	२२५५२	४६४९७३	३३७९७९

स्रोत: व्यावसायिक शिक्षा तथा तालिम अभिवृद्धि परियोजना (दोस्रो) र प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद (२०७६)

२. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा (माध्यमिक तह)

प्रस्तुत तथ्यगत विवरणको दोस्रो भागमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा (माध्यमिक तह) सम्बन्धी विवरणहरू निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २.१: प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षाको संस्थागत उपलब्धता (प्रदेश र स्थानीय तहगत), २०७६

क्र.सं.	प्रदेश	कुल स्थानीय तह	प्राविधिक एस.एल.सी.	डिप्लोमा	प्राविधिक धार (कक्षा २-१२)	पहुँचको अवस्था (स्थानीय तहगत)	
						पहुँच पुगेको	पहुँच पुग्न बाँकी
१.	प्रदेश नं. १	१३७	२२	२३	७७	२२	४५
२.	प्रदेश नं. २	१३६	२४	२१	६८	८७	४९
३.	प्रदेश नं. ३	११२	३८	५२	६१	८७	३२
४.	गण्डकी	८५	३०	१२	३६	५२	२६
५.	प्रदेश नं. ५	१०९	३८	२७	७६	२२	१७
६.	कर्णाली	७९	३६	२६	२६	६१	१८
७.	सुदूरपश्चिम	८८	४३	२४	४०	६९	१९
	जम्मा	७५३	२३८	१२२	३८४	५४७	२०६

स्रोत: शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र (२०७६) र प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद (२०७६)

तालिका २.२: प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा (माध्यमिक तह) प्रदायक संस्थाको प्रदेशगत विवरण, २०७६

सि. नं.	प्रदेशहरू	माध्यमिक तथा डिप्लोमा तहको विद्यालय तथा प्राविधिक शिक्षालयका प्रकारहरू					जम्मा
		आङ्गिक	सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा	साभेदारी	सम्बन्धन प्राप्त	प्राविधिक धार कक्षा (२-१२)	
१	प्रदेश नं. १	४	२७	३	५३	८३	१७०
२	प्रदेश नं. २	६	३३	०	५३	७७	१६२
३	प्रदेश नं. ३	१२	८०	२	१५०	७२	३१६
४	गण्डकी	२	४४	०	३६	४२	१३१
५	प्रदेश नं. ५	८	६३	१	८८	९२	२५२
६	कर्णाली	३	७३	०	१२	२७	१२२
७	सुदूरपश्चिम	४	७७	०	३०	४१	१५२
	जम्मा	४६	३२७	६	४२२	४३४	१३१२

स्रोत: शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र (२०७६) र प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (२०७६)

तालिका २.३: विभिन्न प्रकारका संस्थाद्वारा सञ्चालित प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा (माध्यमिक तह) कार्यक्रमहरूको प्रदेशगत विवरण, २०७६ (प्राविधिक एस.एल.सी.)

क्र. सं.	प्रदेशहरू	संस्थाको प्रकार				जम्मा
		आङ्गिक	सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा	साभेदारी	सम्बन्धन प्राप्त	
१	प्रदेश नं. १	२	२६	४	२७	१२२
२	प्रदेश नं. २	४	२१	०	६२	२४
३	प्रदेश नं. ३	८	५२	२	१२०	१८२
४	गण्डकी	६	३१	०	४६	८३
५	प्रदेश नं. ५	१४	४५	०	२४	१५३
६	कर्णाली	४	६२	०	३६	१०२
७	सुदूरपश्चिम	४	७१	०	३७	११२
	जम्मा	४२	३०८	६	४२२	८५५

स्रोत: प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (२०७६)

तालिका २.४: विभिन्न प्रकारका संस्थाद्वारा सञ्चालित प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा (माध्यमिक तह) कार्यक्रमहरूको प्रदेशगत विवरण, २०७६ (डिप्लोमा / प्रविणता प्रमाणपत्र तह तथा प्राविधिक धार)

क्र. सं.	प्रदेशहरू	संस्थाको प्रकार					जम्मा
		आङ्गिक	सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा	साभेदारी	सम्बन्धन प्राप्त	प्राविधिक धार कक्षा (२-१२)	
१	प्रदेश नं. १	७	१५	६	४६	८३	१५७
२	प्रदेश नं. २	१६	२१	०	५३	७७	१६७
३	प्रदेश नं. ३	२८	४६	४	१७६	७२	३२६
४	गण्डकी	१०	२४	०	२०	४२	९६
५	प्रदेश नं. ५	२२	४४	२	६३	९२	२२३
६	कर्णाली	६	३४	०	३	२७	७०
७	सुदूरपश्चिम	२	३३	०	१८	४१	१०१
	जम्मा	९८	२१७	१२	३७२	४३४	११४०

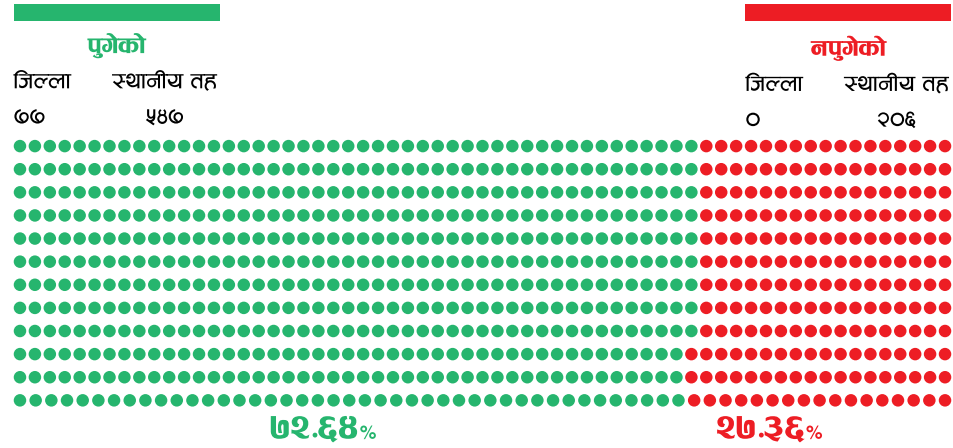
स्रोत: शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र (२०७६) र प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (२०७६)

तालिका २.५: विभिन्न प्रकारका संस्थाद्वारा सञ्चालित प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा (माध्यमिक तह) कार्यक्रमहरूको प्रदेशगत विवरण, २०७६ (प्राविधिक एस.एल.सी., डिप्लोमा / प्रविणता प्रमाणपत्र तह तथा प्राविधिक धार)

क्र. सं.	प्रदेशहरू	संस्थाको प्रकार					जम्मा
		आङ्गिक	सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा	साभेदारी	सम्बन्धन प्राप्त	प्राविधिक धार कक्षा (२-१२)	
१	प्रदेश नं. १	२	४१	१०	१४३	८३	२८६
२	प्रदेश नं. २	२०	४२	०	१२२	७७	२६१
३	प्रदेश नं. ३	३६	२८	६	२२६	७२	५०८
४	गण्डकी प्रदेश	१६	५५	०	६६	४२	१७९
५	प्रदेश नं. ५	३६	८२	२	१५७	९२	३७६
६	कर्णाली प्रदेश	१०	२६	०	३२	२७	१७२
७	सुदूरपश्चिम	१३	१०४	०	५५	४१	२१३
	जम्मा	१४०	५२५	१८	८७८	४३४	१२२५

स्रोत: शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र (२०७६) र प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (२०७६)

चित्र २.१: प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षाको विस्तार, २०७६

तालिका २.६: प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षासम्बन्धी विवरण (जिल्ला र स्थानीय तहगत), २०७६

प्रदेश नं. १

क्र. सं.	जिल्ला	प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षासम्बन्धी संस्था		जम्मा स्थानीय तह
		पुगेको स्थानीय तह	नपुगेको स्थानीय तह	
१	ताप्लेजुङ	४	५	९
२	पाँचथर	४	४	८
३	इलाम	६	४	१०
४	भापा	१५	०	१५
५	मोरङ	१५	२	१७
६	सुनसरी	९	३	१२
७	धनकुटा	४	३	७
८	तेह्रथुम	३	३	६
९	भोजपुर	५	४	९
१०	सोलुखुम्बु	२	६	८
११	संखुवासभा	७	३	१०
१२	स्योटाङ	६	४	१०
१३	ओखलढुङ्गा	७	१	८
१४	उदयपुर	५	३	८
	जम्मा	९२	४५	१३७

क्रमशः

प्रदेश नं. २

क्र. सं.	जिल्ला	प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षासम्बन्धी संस्था		जम्मा स्थानीय तह
		पुगेको स्थानीय तह	नपुगेको स्थानीय तह	
१	सप्तरी	१०	८	१८
२	सिरहा	१५	२	१७
३	धनुषा	१५	३	१८
४	महोत्तरी	९	६	१५
५	रौतहट	१२	६	१८
६	सर्लाही	९	११	२०
७	बारा	१०	६	१६
८	पर्सा	७	७	१४
	जम्मा	८७	४९	१३६

प्रदेश नं. ३

१	सिन्धुली	८	१	९
२	रामेछाप	८	०	८
३	दोलखा	५	४	९
४	सिन्धुपाल्चोक	७	५	१२
५	काभ्रेपलान्चोक	८	५	१३
६	ललितपुर	५	१	६
७	भक्तपुर	४	०	४
८	काठमाडौं	१०	१	११
९	नुवाकोट	६	६	१२
१०	रसुवा	३	२	५
११	धादिङ्ग	८	५	१३
१२	मकवानपुर	९	१	१०
१३	चितवन	६	१	७
	जम्मा	८७	३२	११९

क्रमशः

गण्डकी प्रदेश

क्र. सं.	जिल्ला	प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षासम्बन्धी संस्था		जम्मा स्थानीय तह
		पुगेको स्थानीय तह	नपुगेको स्थानीय तह	
१	गोरखा	६	५	११
२	लमजुङ्ग	५	३	८
३	तनहुँ	८	२	१०
४	स्याङ्जा	८	३	११
५	कास्की	४	१	५
६	मनाङ्ग	१	३	४
७	मुस्ताङ्ग	३	२	५
८	म्याग्दी	५	१	६
९	पर्वत	५	२	७
१०	बाजुङ्ग	८	२	१०
११	नवलपरासी (सुस्ता पूर्व)	६	२	८
	जम्मा	५२	२६	८५

प्रदेश नं. ५

१	गुल्मी	११	१	१२
२	पाल्पा	१०	०	१०
३	नवलपरासी (सुस्ता पश्चिम)	५	२	७
४	रूपन्देही	१२	४	१६
५	कपिलवस्तु	१०	०	१०
६	अर्घाखाँची	४	२	६
७	प्युठान	२	०	२
८	रुकुम पूर्व	२	१	३
९	रोल्पा	७	३	१०
१०	दाङ्ग	८	२	१०
११	बाँके	६	२	८
१२	बर्दिया	८	०	८
	जम्मा	९२	१७	१०९

क्रमशः

कर्णाली प्रदेश

क्र. सं.	जिल्ला	प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षासम्बन्धी संस्था		जम्मा स्थानीय तह
		पुगेको स्थानीय तह	नपुगेको स्थानीय तह	
१	सल्यान	८	२	१०
२	रुकुम पश्चिम	५	१	६
३	सुर्खेत	२	०	२
४	दैलेख	१०	१	११
५	जाजरकोट	५	२	७
६	डोल्पा	३	५	८
७	जुम्ला	८	०	८
८	मुगु	३	१	४
९	कालीकोट	६	३	९
१०	हुम्ला	४	३	७
	जम्मा	६१	१८	७९

सुदूरपश्चिम प्रदेश

१	बाजुरा	३	६	९
२	बझाङ्ग	२	३	५
३	अछाम	८	२	१०
४	डोटी	६	३	९
५	कैलाली	१२	१	१३
६	डडेल्धुरा	५	२	७
७	कञ्चनपुर	७	२	९
८	बैतडी	१०	०	१०
९	दार्चुला	२	०	२
	जम्मा	६९	१९	८८

स्रोत: शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र (२०७६) र प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (२०७६)

तालिका २.७: प्राविधिक एस.एल.सी. तहका विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा उत्पादित जनशक्तिको विवरण, २०७६

क्र.सं.	अध्ययनको विषयगत क्षेत्र	२०७१ असार सम्मको जम्मा	२०७१ साउन देखि २०७२ असारसम्म	२०७२ साउन देखि २०७३ असारसम्म	२०७३ साउन देखि २०७४ असारसम्म	२०७४ असारसम्मको जम्मा
१	इन्जिनियरिङ्ग	४८,२४१	२,२१०	२,२४२	४,८२२	५८,२२२
२	स्वास्थ्य	६१,२५०	६,२६२	७,२४१	७,७३५	८२,४८८
३	कृषि, पशुपालन र वन	३८,०५६	३,७०४	२,७४०	६,२१२	५१,७१२
४	अन्य	४,२८७	१४३	२१०	२५२	५,५२२
	जम्मा	१५२,५३४	१२,३२६	१३,१४०	१९,७२८	१९७,७२८

स्रोत: प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (२०७६)

तालिका २.८: डिप्लोमा तहका विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा उत्पादित जनशक्तिको विवरण, २०७६

क्र.सं.	अध्ययनको विषयगत क्षेत्र	२०७१ असार सम्मको जम्मा	२०७१ साउन देखि २०७२ असारसम्म	२०७२ साउन देखि २०७३ असारसम्म	२०७३ साउन देखि २०७४ असारसम्म	२०७४ असारसम्मको जम्मा
१	स्वास्थ्य	२४,५०४	७,७७६	८,२३०	८,८१२	४९,३२२
२	इन्जिनियरिङ्ग	६,७००	१,८६२	१,३४३	२,३५२	१२,२६७
३	होटल व्यवस्थापन	०	२६	७८	६५	१६९
४	कृषि, पशुपालन र वन	३,७९८	२५४	२७१	८४२	५,१६५
५	वन विज्ञान	०	४२	३६	३५	११३
	जम्मा	३५,००२	९,९६७	९,९८८	१२,११३	६७,०७०

स्रोत: प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (२०७६)

तालिका २.९: प्राविधिक धार (कक्षा ११-१२) तर्फ उत्पादित जनशक्तिको विवरण (नियमित) २०७६

शैक्षिक स्तर	कक्षा ११		कक्षा १२		कैफियत
	परीक्षामा सहभागी	उत्तीर्ण	परीक्षामा सहभागी	उत्तीर्ण	
२०७३	२,१७८	४६२			२०७३ सालमा अङ्गन पद्धति, २०७४ सालमा कक्षा ११ को अक्षराङ्गन पद्धति, कक्षा १२ को अङ्गन पद्धति र २०७५ सालदेखि कक्षा ११ र १२ दुबैको अक्षराङ्गन पद्धतिमा नतिजा प्रकाशन भएको ।
२०७४	२,१३२	२,१३२	१,९३१	३४४	
२०७५	२,१५४	२,१५४	१,९३८	१,९३८	

स्रोत: राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड (२०७६)

३. प्राविधिक उच्च शिक्षा

यस भागमा प्राविधिक उच्च शिक्षाको विवरणहरू प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३.१: प्राविधिक उच्च शिक्षा प्रदायक विश्वविद्यालय र प्रतिष्ठान अन्तर्गतका संकायहरूको प्रदेशगत विवरण, २०७५

क्र.सं.	सङ्काय	प्रदेश							जम्मा
		१	२	३	गण्डकी	५	कर्णाली	सुदूर पश्चिम	
१	कृषि	३	१	७	२	३		२	१८
२	पशु विज्ञान, पशु चिकित्सा र मत्स्य पालन			२		१			३
३	आयुर्वेद			१		१			२
४	इन्जिनियरिङ्ग	३	२	३३	५	५	१	२	५१
५	वन विज्ञान	१		४					५
६	चिकित्सा शास्त्र	२	११	४२	६	६	१		७४
७	विज्ञान तथा प्रविधि	१८	११	६६	७	१५	२	७	१२६
	जम्मा	३४	२५	१५५	२०	३१	४	११	२८०

स्रोत: विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (२०७५)

तालिका ३.२: प्राविधिक उच्च शिक्षा प्रदायक विश्वविद्यालय र प्रतिष्ठान अन्तर्गतका कलेजहरूको प्रदेशगत विवरण, २०७५

क्र.सं.	संकाय	प्रदेशहरू							जम्मा
		१	२	३	गण्डकी	५	कर्णाली	सुदूर पश्चिम	
१	त्रिभुवन विश्वविद्यालय	१७	१५	७१	११	१२	१	७	१४९
२	नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय					१			१
३	काठमाडौं विश्वविद्यालय	१		८	१	२			१२
४	पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय	११	२	४४	२	२			६८
५	पोखरा विश्वविद्यालय			१०	५	५		१	२१
६	लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालय			२					२
७	कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय	२	१	४	१			१	९
८	मध्यपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय						२		२
९	सुदूरपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय							१	१
१०	वि.पि. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१							१
११	राष्ट्रिय स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान			१					१
१२	पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान			१					१
१३	कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान						१		१
	जम्मा	३२	२५	१४९	२०	२२	४	१०	२६९

स्रोत: विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (२०७५)

तालिका ३.३: प्राविधिक उच्च शिक्षा प्रदायक विश्वविद्यालय र प्रतिष्ठानहरूको संकायगत विवरण, २०७५

क्र.सं.	विश्वविद्यालय तथा प्रतिष्ठानहरू	संकायहरू							
		कृषि	पशु विज्ञान, पशु चिकित्सा र मत्स्य पालन	आयुर्वेद	इन्जिनियरिङ	वन विज्ञान	चिकित्सा शास्त्र	विज्ञान तथा प्रविधि	जम्मा
१	त्रिभुवन विश्वविद्यालय	८	२	१	१४	३	१६	१०३	१४७
२	नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय			१					१
३	काठमाडौं विश्वविद्यालय				१		१०	१	१२
४	पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय	३			१८	१	४०	१६	७८
५	पोखरा विश्वविद्यालय				१६		४	३	२३
६	लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालय						१	१	२
७	कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय	७	१			१			९
८	मध्यपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय				१			१	२
९	सुदूरपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय				१			१	२
१०	वि.पि. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान						१		१
११	राष्ट्रिय स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान						१		१
१२	पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान						१		१
१३	कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान						१		१
	जम्मा	१८	३	२	५१	५	७५	१२६	२८०

स्रोत: विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (२०७५)

तालिका ३.४: प्राविधिक उच्च शिक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थी विवरण, २०७५

क्र. सं.	सङ्काय	महिला		पुरुष	जम्मा	प्रतिशत
		संख्या	प्रतिशत			
१	कृषि	११३३	३४.८	२१२७	३२६०	३.७
२	पशु विज्ञान, पशु चिकित्सा र मत्स्य पालन	१८६	२६.४	५१२	७०५	०.८
३	आयुर्वेद	७७	४१.६	१०८	१८५	०.२
४	इन्जिनियरिङ	४०६५	१४.५	२३२५४	२८०१९	३१.४
५	वन विज्ञान	१४२	३६.५	२४२	४०८	०.५
६	चिकित्सा शास्त्र	१५५५१	६०.६	१०१११	२५६६२	२८.८
७	विज्ञान तथा प्रविधि	१०८२४	३४.२	२०१८२	३१०१३	३४.७
	जम्मा	३१२८५		५७२६७	८८५५२	

नोट: उच्च शिक्षामा अध्ययनरत कुल विद्यार्थी सङ्ख्या ३,७१,१८४ मध्ये ८२,२५२ अर्थात् २४ प्रतिशत प्राविधिक उच्च शिक्षामा अध्ययनरत रहेका छन्।

स्रोत: विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (२०७५)

